

Onderdeel A; samenvatting

Project (naam)

- Netwerk Ervaringsdeskundigheid Suicidepreventie (NESP)

Projectorganisatie (hoofduitvoerder)

- Suicide Preventie Centrum

Begrippen

- Ervaringsdeskundigen: In de tekst wordt de term ervaringsdeskundigen gebruikt als verzamelnaam voor ervaringsdeskundigen en familie ervaringsdeskundigen (naasten/nabestaanden).
- Professionals: In de tekst wordt gebruik gemaakt van de term professionals als zijnde zorgverleners die niet als ervaringsdeskundige werkzaam zijn. Dit wil niet zeggen dat ervaringsdeskundigen geen professionals zijn.

Doel

- Het tot stand brengen van een landelijk netwerk van (familie) ervaringsdeskundigen die zich bezighouden met suicidepreventie en de verdere ontwikkeling en professionalisering van de inzet van ervaringsdeskundigen. Dit doel komt voort uit aandachtspunt 5b uit de landelijke agenda suicidepreventie (5b. Ervaringsdeskundigheid en samenwerking met naasten bevorderen in de GGZ, jeugdhulp en de wijk.)

Indirecte bijdragen aan andere doelen

- Indirect draagt dit project ook bij aan de andere doelen die in de landelijke agenda worden benoemd. Het inzetten en betrekken van ervaringsdeskundigen is bij alle gestelde doelen nodig (en benoemd), het netwerk kan daar een rol in spelen ten behoeve van projecten die onder andere doelen vallen. Vooral de projecten die gaan over voorlichting, jongeren, scholing van professionals en het open bespreekbaar maken hebben veel raakvlakken.

Periode (maximaal 2 jaar)

- 1 april 2021 – 31 december 2022

Partnerorganisaties

- Bij het project worden door het Suicide Preventie Centrum de volgende partners betrokken:
- MIND Ypsilon (naasten)
- Stichting Aurora (naasten en nabestaanden)

Projectproducten

- Netwerk: Een netwerk van (familie) ervaringsdeskundigen die op regelmatige basis bij elkaar komen om kennis en ervaringen uit te wisselen teneinde elkaar te versterken en die in samenwerking inzetbaar zijn bij de ondersteuning van mensen die met suicidaliteit te maken hebben.
- Adviesnota: opgeleverd door een kerngroep van (familie) ervaringsdeskundigen en professionals die samen onderzoeken hoe men de inzet op het gebied van suicidaliteit van ervaringsdeskundigheid vorm kan geven in de praktijk en dat verder kan professionaliseren.
- Een trainingsaanbod voor (familie) ervaringsdeskundigen gericht op het ontwikkelen en professionaliseren met betrekking tot de inzet op het gebied van suicidaliteit.
- Provinciale ondersteuningscentra: (de aanzet tot) een landelijk dekkend netwerk van laagdrempelige locaties van waaruit activiteiten gestart en gecoördineerd worden t.b.v. suicidepreventie.

Verwachte effecten/positieve verandering (komende 2 jaar)

- Beschrijf hier de gewenste effecten/ positieve veranderingen op het niveau van de suïcidale burger/cliënt/naaste; *Creëren van openheid, laagdrempelige toegang tot ondersteuning, gelijkwaardigheid, versteviging eigen regie/zelfwaarde/empowerment*
- Beschrijf hier de gewenste effecten/veranderingen op het niveau van de professional of organisatie; *Bevordering van de inzet van ervaringsdeskundigheid bij cliënten met suïcidale gedachten en gedrag, aanpassingen in benaderingsgedrag.*
- Beschrijf hier de gewenste effecten/veranderingen op het niveau van de regio, maatschappij, in de cultuur of samenwerking tussen organisaties; *Bevorderen van openheid, anti-stigma, bewustwording, inzichten, sociale inclusie, gelijkwaardigheid.*

Onderdeel B; nadere uitwerking

Probleemstelling

De kennis waar ervaringsdeskundigen over beschikken wordt op het gebied van suïcidaliteit sterk ondergewaardeerd. Uit initiatieven die er in de afgelopen jaren door ervaringsdeskundigen zijn opgestart blijkt dat juist zij een verbinding kunnen maken met de doelgroep, en deze ook in stand kunnen houden.

Vanwege het thema suïcidaliteit is er weinig bekend over de inzet van ervaringsdeskundigheid bij suïcidaliteit. Er gebeurt veel, maar er is geen tot weinig onderling contact. Dit vanwege het feit dat de initiatieven vaak niet van elkaars bestaan afweten.

De ervaringsdeskundigen die zich met dit thema bezighouden zijn dan ook steeds bezig met het uitvinden van hetzelfde wiel en hebben dan ook te maken met dezelfde belemmeringen en worstelingen.

Doelstelling

Het doel is het tot stand brengen van een landelijk dekkend netwerk van ervaringsdeskundigen en/of initiatieven vanuit ervaringsdeskundigheid. Het netwerk dient ter verspreiding van opgedane kennis en ervaringen en dien ten gevolge ook ter ontwikkeling van de professionaliteit.

Het netwerk dient als basis voor een groep ervaringsdeskundigen die inzetbaar is bij suïcidaliteit op locatie (crisis, voorlichting, ondersteuning).

Het tot stand brengen van een adviesnota door een kerngroep van ervaringsdeskundigen en professionals die in discussie/gesprek gaan over de inzet van ervaringsdeskundigen bij suïcidaliteit en hun ontwikkeling hierin.

Het tot stand brengen van een netwerk van fysieke ondersteuningscentra' s vanuit ervaringsdeskundigheid.

Beoogde effecten (SMART)

Na de looptijd van het project (voorlopig 2 jaar) wordt er door de kerngroep van 6 ervaringsdeskundigen en 6 professionals een adviesnota opgeleverd met betrekking tot de inzet van ervaringsdeskundigheid bij suïcidaliteit. Hierbij is gebruik gemaakt van de kennis en ervaringen die de deelnemers aan het netwerk hebben opgedaan bij het uitvoeren van de adviezen.

Na het 1^e jaar is er vanuit elke provincie minimaal een deelnemer aangesloten bij het overkoepelende basisnetwerk en is er een basis gelegd voor het tot stand brengen van fysieke ondersteuningscentra' s.

Na het 2^e jaar beschikt elke provincie over een ondersteuningscentrum met ervaringsdeskundigen die inzetbaar zijn op het gebied van suïcide.

Aanpak en activiteiten

- Via diverse kanalen ervaringsdeskundigen die op het gebied van suïcidepreventie actief zijn oproepen zich te melden (social media, publiciteit, persoonlijk netwerk, netwerk partners).
- Aangemelde ervaringsdeskundigen uitnodigen voor eerste bijeenkomst (voorlichting) om doelstelling toe te lichten en draagvlak te creëren.
- Uitvragen behoefte van ervaringsdeskundigen (ondersteuning, begeleiding, intervisie, ontwikkeling).
- Uitvragen wensen ervaringsdeskundigen (hoe wil je inzetbaar zijn? Voorlichting, groepsbegeleiding, individuele ondersteuning, vrijwillig of betaald?).
- Samenstellen werkgroep (bepalen vormgeving netwerk, werkwijze netwerk – wat gaan we doen en hoe gaan we dat doen).
- Website ten behoeve van kennisdeling.
- Via netwerk opbouwen/samenstellen database inzetbare ervaringsdeskundigen.
- Uitnodigen ervaringsdeskundigen uit het netwerk om deel te nemen aan de discussiegroep.
- Uitnodigen professionals uit GGZ, Welzijn, Medische zorg, onderzoekers die actief zijn op het gebied van suïcidaliteit om deel te nemen aan de discussiegroep.
- Eerste bijeenkomst gespreksgroep (kennismaken, doelstelling, gewenst resultaat).
- Kort tijdspad:
 - 1^e jaar:
 - Plan van aanpak netwerk – verzamelen ervaringsdeskundigen – eerste 2 bijeenkomsten – gezamenlijk doel
 - Plan van aanpak discussie – verzamelen deelnemers aan discussie – eerste 2 bijeenkomsten – doel vaststellen/gewenst resultaat adviesnota
 - 2^e jaar
 - Netwerk: 8 bijeenkomsten – verzamelen ervaring en kennis – activiteiten/acties
 - Discussie: 4 bijeenkomsten – doel vaststellen – resultaten vastleggen

Planning

- Geef per activiteit aan wat de resultaten/producten zijn, wanneer zij af zijn en wie de eigenaar van deze resultaten/producten is.

Activiteiten (2021-2022), zoals hiervoor omschreven	Resultaat/product	Wanneer af	Eigenaar
1. Netwerk tot stand brengen	Samenwerking tussen diverse personen/instellingen/organisaties op het gebied van inzet ervaringsdeskundigheid	31-12-2022	Suïcide Preventie Centrum
2. Discussiegroep ontwikkeling en professionalisering inzet ervaringsdeskundigheid	Adviesnota ten behoeve van de inzet van ervaringsdeskundigheid bij suïcidaliteit	31-12-2022	Suïcide Preventie Centrum
3. Tot stand brengen provinciaal ondersteuningscentra' s	Elke provincie heeft een laagdrempelige toegang tot ondersteuning door ervaringsdeskundigen via een Suïcide Preventie Centrum	31-12-2022	Suïcide Preventie Centrum

Implementatie

- Geef per resultaat/product aan voor wie het bedoeld, hoe en wanneer worden zij betrokken en hoe de borging eruitziet.

Resultaat/product	Voor wie bedoeld? Hoe en wanneer zijn zij betrokken?	Hoe ziet de borging eruit?
1. Netwerk ervaringsdeskundigen Suïcidepreventie (NESP)	Ervaringsdeskundigen die zich inzetten ten behoeve van mensen die te maken hebben met suïcidaliteit. Deze worden na een korte voorbereidingstijd betrokken.	Het netwerk zal na de projecttijd onderdeel uitmaken van het Suïcide Preventie Centrum. Dit afhankelijk van financieringsmogelijkheden.
2. Adviesnota	Gericht op iedereen die ervaringsdeskundigen wil betrekken bij suïcidepreventie. De samenstellers van de adviesnota zijn ervaringsdeskundigen en professionals.	Na het uitbrengen van de adviesnota zal er vanuit het Suïcide Preventie Centrum, Stichting Aurora en Ypsilon ondersteuning mogelijk zijn bij het uitvoeren van de gegeven adviezen.
3. Provinciale Suïcide Preventie Centra's	Bedoeld voor iedereen die ondersteuning, informatie of advies nodig heeft op het gebied van suïcidaliteit. Het uiteindelijke aanbod van een centrum zal vastgesteld worden door de deelnemers uit de doelgroep. Zij worden betrokken zodra er een centrum gestart wordt.	De provinciale centra's zullen deel uitmaken (als eigen centrum of in samenwerking) van het Suïcide Preventie Centrum. De uitvoering per centrum is afhankelijk van de beschikbare financiën.

- Een Suïcide Preventie Centrum is een laagdrempelige locatie waar ervaringsdeskundigen actief zijn ter ondersteuning van mensen met suïcidale gedachten, hun naasten, nabestaanden van suïcidaliteit en hulpverleners. Het basisaanbod bestaat uit een inloopmogelijkheid, lotgenotengroepen, individuele ondersteuning, signaleringstraining/gatekeeperstraining, voorlichting/advies, consultatielijn, wegwijzerfunctie en beleidsondersteuning. De ervaringsdeskundigen worden ondersteund vanuit de landelijke organisatie met intervisie, training en persoonlijke begeleiding. Afhankelijk van de mogelijkheden per locatie zijn er ervaringsdeskundigen in loondienst die worden geassisteerd door vrijwilligers.

Afhankelijkheden en randvoorwaarden

- Beschrijf hier hoe het project samenhangt met de andere projecten in het doel en eventueel projecten in de andere doelen en welke organisaties of andere programma's het project raakt; *Het project raakt verschillende doelen die gesteld zijn in de landelijke agenda. De ervaringsdeskundigen die deel uitmaken van het netwerk kunnen betrokken worden bij het scholen, bij het bespreekbaar maken, bij het verstevigen van preventie in de wijk, bij het bereiken van specifieke doelgroepen en het ontwikkelen van een landelijk lerend systeem. Het betrekken van het netwerk bij deze doelen versterkt de impact van activiteiten die voortkomen uit deze doelen, zowel in de uitvoering als in het tot stand komen van deze activiteiten.*
- Beschrijf hier welke voorwaarden gelden om dit project te laten slagen. Denk b.v. aan: cofinanciering van b.v. gemeenten, commitment van veldpartijen, medewerkers met specifieke kwaliteiten, etc. ; *Om het project succesvol te laten zijn is er commitment nodig van verschillende partijen uit het veld, te denken valt aan cliëntenorganisaties (Ypsilon, Stichting Zelfbeschadiging etc.) en onafhankelijke organisaties op het gebied van suïcidepreventie (Stichting Herstelproces, stichting Aurora, Stichting Zorg en zelfdoding, etc.).*
- *Daarnaast zal er gezocht moeten worden naar co-financierders voor het tot stand komen van de provinciale ondersteuningscentrums (gemeenten, provinciale overheden etc.). Hierbij zal er gebruik gemaakt worden van specifieke kennis en vaardigheden van medewerkers van de betrokken organisaties en deelnemers aan het netwerk.*

Risicoanalyse

- Geeft per resultaat/product een risicoanalyse (hoog, middel, laag)

Resultaat/product	Risico	Hoe te ondervangen
1. Netwerk ervaringsdeskundigen Suïcidepreventie (NESP)	Laag; Het risico bestaat dat de ervaringsdeskundigen vanuit hun eventuele werkomgeving belemmerd worden aan het project deel te nemen.	Door samenwerking te zoeken met Supranet Community en/of Supranet GGZ worden GGZ-instellingen benaderd en meegenomen in de opzet en doelstellingen van het netwerk.
2. Adviesnota	Laag; Het risico bestaat dat na afloop van het project de belangstelling voor de adviesnota terugloopt.	In samenwerking met andere projecten uit de landelijke agenda, Supranet Community, Supranet GGZ, 113zelfmoordpreventie en het netwerk zal de adviesnota blijvend onder de aandacht gebracht worden en gedeeld worden.
3. Provinciale Suïcide Preventie Centrums	Middel; Het risico bestaat dat gemeenten/provincies voor grote bezuinigingen staan op het gebied van het sociaal domein en daarom financiering niet rond kunnen krijgen of willen aangaan.	Door geen nieuwe initiatieven te starten, maar juist samenwerking te zoeken met bestaande initiatieven zal de financieringsvraag lager uitvallen. Daarnaast wordt er door middel van persona's een business case ontwikkeld.

Projectorganisatie

- Koos de Boed, Suïcide Preventie Centrum; Projectleider, verantwoordelijke ondersteuningscentra en netwerk en eindverantwoordelijke;
- Antwan Wiersma, Stichting Aurora; Projectmedewerker, verantwoordelijke adviesnota en mede verantwoordelijke netwerk;
- Rita van Maurik, MIND Ypsilon; Projectmedewerker, mede verantwoordelijke adviesnota en netwerk.

Communicatie

De communicatie richt zich voornamelijk op de groep ervaringsdeskundigen die zich inzet of wil inzetten op het gebied van suïcidepreventie. Er zal gebruik gemaakt worden van de diverse communicatiemiddelen; social media, mail, nieuwsbrieven, artikelen in (vak)bladen.

Daarnaast zal er communicatie gericht worden op andere zorgprofessionals die zich bezighouden met suïcidepreventie. Ook hier zal er gebruikt gemaakt worden van verschillende communicatiemiddelen; social media, nieuwsbrieven, mail, artikelen in (vak)bladen.

Een ander aspect is het delen van kennis. Deze gaat plaatsvinden door nieuwsbrieven, maar zal ook vindbaar zijn op de website van het suïcide Preventie Centrum en op de betreffende pagina op de MIND website.